

Studieplan for Norsk, årsstudium (2017–2018)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Studieveileder: Anne-Marit Brække

Telefon: +47 69 60 81 48

E-post: studier@hiof.no

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk

Innholdsfortegnelse

- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Norsk er eit kunnskaps- og dannelsesfag, eit estetisk fag, eit språkfag og eit praktisk profesjonsfag. Læringsutbyttet i dei fire emna i studiet er knytt til fagleg kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse som er nødvendig for å kunne undervise i norskfaget på 5. - 10. trinn.

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om relevante teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevs utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosatetekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevante teoriar innan munnleg opplæring

- har kunnskap om relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar
- har utvida innsikt i korleis gutar og jenter på ungdomstrinnet kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskapar om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i moderne medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- har kunnskapar om ulike teoretiske perspektiv og retningar i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
- har kunnskap om kva som skjer når ein tekst blir overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)
- har brei innsikt i korleis elevar på 5.-10. trinn kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har brei kunnskap om relevante teoriar om skriving og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skriving kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk
- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidare lesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane
- kan sette i gang, rettleie og vurdere munnleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomstrinnet og grunngi karakterane som blir sett
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekster, sjå dei i eit historisk perspektiv og sette dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan rettleie elevar i bruk av litteraturfagleg kjeldemateriale
- kan samanlikne tekstar skrivne for ungdom og vaksne med omsyn til innhald, form og funksjon
- kan sette sentrale norske tekstar og eit utval samiske tekstar (i omsetting) inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
- kan analysere språket som system

- kan legge til rette for at elevar får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon og i variasjon i ordbruk og setningsoppbygging
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar
- kan vurdere relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring, skriftforming og grammatikk frå 5. til 10. trinn, både for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan kartlegge og vurdere lese- og skriveferdigheiter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæring på 5.-10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan legge til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for variert grannespråksundervisning

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekster slik at dei kan utvikle seg sjølv, skaffe seg kunnskap og førebu seg for aktiv deltaking i offentlige rom og samfunnet som eit heile
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhald

Studiet har fire emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei fire emna har desse hovudområda:

NOR101 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit

- Lesing og leseopplæring
- Litteratur og litteraturdidaktikk

- Munnleg opplæring

NOR102 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5. - 10. trinn
- Språket som system
- Språknormering, bokmål og nynorsk

NOR103 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald:

- Talemålsvariasjon (dialektologi og sosiolingvistik)
- Språkhistorie etter 1800
- Norsk som andrespråk og fleirspråklegheit generelt
- Sidemålsdidaktikk
- Nabospråksdidaktikk

NOR104 Språk, litteratur og didaktikk:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur og litteraturdydidaktikk
- Samansette tekstar
- Språk og tekst i ulike medium

Meir detaljert beskriving av innhaldet finst i dei fire emnebeskrivingane.

Organisering og læringsformer

I studiet blir det lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer som f.eks. forelesingar, didaktisk refleksjon, faglege diskusjonar, gruppearbeid og individuelt arbeid. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. Undervisninga bygger på oppdatert forskingsbasert kunnskap. IKT/digitale arbeidsformer er integrert i studiet.

Andre sentrale område som er integrert i undervisninga er fagdidaktikk, grunnleggande ferdigheiter, tilpassa opplæring, vurdering, fleirkulturelle og samiske perspektiv.

Biblioteket skal bidra til å auke studentanes evner til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant fagleg informasjon. Studentane får tilbod om bibliotekundervisning for å lære å søke i norske informasjonsskjelder, få kjennskap til internasjonale databasar og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det er også tilbod om kurs i referanseteknikk.

Arbeidskrav

I kvart emne er det obligatoriske arbeidskrav som må vere godkjende for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen. Sjå meir informasjon i dei ulike emnebeskrivingane.

Praksis

Det er ikkje knytt praksis til studiet.

Internasjonalisering

Ved Avdeling for lærarutdanning blir det lagt vekt på at studentane skal sjå fag og lærararbeid i eit internasjonalt perspektiv. Det inneber at det blir lagt til rette for kontakt med tilsvarande utdanningsinstitusjonar i andre land og for utveksling av lærarar og studentar som ønsker å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knytt til utdanning og læring.

I norskfaget blir det nordiske perspektivet spesielt vektlagt.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av at studentane gir tilbakemeldingar og at dei tar del i evaluering av studia.

Det enkelte fagmiljøet har ansvar for å etablere faste og allment kjende rutinar for evaluering på emnenivå (EVA3). Sjå emnebeskrivingane for detaljar.

Tilbakemelding underveis

Studiet legg opp til samarbeid mellom lærarar og studentar gjennom at studentane gruppevis eller enkeltvis får tilbakemeldingar på eigne arbeid frå lærarar eller medstudentar. Sjå emnebeskrivingane for meir informasjon.

Vurdering

Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i dei enkelte emna.

Studentane blir prøvd i begge målformer. Det er ikkje høve til fritak frå prøving i ei av målformene.

Studiet har både munnlege og skriftlege eksamensformer. Eksamensform for dei enkelte emna er skildra i emnebeskrivingane.

Det blir nytta bokstavkarakterar A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Studentar som får karakteren F, har ikkje bestått.

Litteratur

Sjå emnebeskrivingane. Litteraturlister som er publisert for emne som ligg fram i tid, kan bli oppdaterte framfor kvart semester. Oppdaterte litteraturlister vil vere tilgjengelege i emnebeskrivingane ved semesterstart.

Jobb og vidare studier

Studiet kan f.eks. inngå i eit utdanningsløp som blir avslutta med praktisk-pedagogisk utdanning. Norsk årsstudium fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsett som lærar i norsk på 5. - 10. trinn i norsk skole.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Fungerende dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 1. juli 2011

Studieplanen er revidert

Studieplanen gjelder for

2017-2018

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2017

Obligatoriske emner

LNOR10117 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit	15 stp
LNOR10416 Språk, litteratur og didaktikk	15 stp

Vår 2018

Obligatoriske emner

LNOR10217 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster	15 stp
LNOR10311 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald	15 stp

LNOR10117 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Camilla Häbler

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk årsstudium og Norsk 1 (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

1. semester (haust)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om relevante teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosatetekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevante teoriar innan munnleg opplæring
- har kunnskap om relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidare lesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klassemiljø
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

NOR101 er konsentrert om desse fagområda:

- Litteraturteori, tekstteori og sjangerlære
- Lesing og leseopplæring
- Munnleg opplæring

I dette emnet er det tekstkunnskap og lesing som står sentralt. Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle områda, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil bli integrert i ulike tema. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i skriftlege og munnlege sjantrar.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskingsbasert kunnskap. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til læringsutbytta i emnet.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna:

Innføring i bruk av læringsplattform, innføring i bruk av Word (eller tilsvarende tekstbehandlingsprogram) og stavekontroll, læringsressursar for grunnskolen på nett, digital tilbakemelding på arbeidskrav (munnleg og/eller skriftleg).

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet:

1. Individuell skriftleg oppgåve med litterær analyse
2. Munnleg arbeidskrav i gruppe om retorikk
3. Individuell skriftleg oppgåve om eiga lesing
4. individuell skriftleg rapport om arbeidet med dei skjønnlitterære tekstane i emnet.

Både målformer skal vere representerte.

Tilbakemelding på arbeidskrav kan dels vere frå faglærarar, dels frå andre studentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell heimeeksamen

Varigheit: tre dagar.

Omfang: 3000 ord +/- 10%, Innholdsliste og litteraturliste kjem i tillegg.

Målform: Bokmål

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til å delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultata blir handsama av studieleiar og av faglærarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 31.07.2017.

Teoripensum:

Lesing og leseopplæring:

Penne, Sylvi (2001). Å bli en som leser litteratur - en utviklingshistorie om lesing fra 6 til 16. I *Norsk som identitetsfag - norsk læreren i det moderne*. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 19 sider)

Roe, Astrid (2014). *Lesedidaktikk - etter den første leseopplæringen*. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 224 sider)

Litteratur og litteraturredidaktikk:

Birkeland, Tone & Ingebjørg Mjør (2012). *Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar*. Oslo: Cappelen Damm. (ca. 200 sider)

Kaldestad, Per O. (2006). *Diktboka - om arbeid med poetiske tekstar i skolen*. Oslo: Cappelen. (Teoridelen, 130 sider)

Munnleg opplæring:

Eide, Ove L. (2016). Norsk munnleg i nærlys og perspektiv - frå Normalplanen av 1939 til Ludvigsenutvalet si tid. *Norsklæreren 2*, 30-37. (8 sider)

Ellingsen, Line (2016). Appell etter femavsnittmetoden - retorikk i klasserommet. *Norsklæreren 2*, 38-45. (8 sider)

Hertzberg, Frøydis (2016). Muntlighet i norskfaget - hvor er vi nå? *Norsklæreren 2*, 23-29. (8 sider)

Kjeldsen, Jens E. (2016). Gi ordet - til elevene. *Norsklæreren 2*, 16-22. (7 sider)

Bakken, Jonas (2014). *Retorikk i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 120 sider)

Primærttekster:

Tre biletbøker:

Bache-Wiiig, Anna og Lisa Aisato (2010). *Don Fridtjof*. Oslo: Cappelen Damm.

Dahle, Gro og Svein Nyhus (2002). *Snill*. Oslo: Cappelen.

Fosse, Jon og Akin Düzakin (2005). *Kant*. Oslo: Samlaget.

Fem verk frå nyare nordisk barne- og ungdomslitteratur:

Hagerup, Klaus (1990). *Høyere enn himmelen*. (tilgjengeleg som e-bok)

Harstad, Johan (2008). *Darlah - 172 timer på månen*. Oslo: Cappelen Damm.

Lindgren, Astrid (1973). *Bröderna Lejonhjärta*. Stockholm: Rabén & Sjögren. (på svensk)

Loe, Erlend (2003). *Kurt koker hodet*. Oslo: Cappelen.

Jonathan Swift: *Gullivers reiser* (tilgjengelig som e-bok)

Sakprosa for barn og ungdom

Ersland, Bjørn Arild (2010). *Fengslet – en bok om å sitte inne*. Oslo: Ompipax.

Eitt drama

Ibsen, Henrik (1867). *Peer Gynt*. (tilgjengelig som e-bok)

Fire nordiske romanar frå nyare tid:

Arvola, Ingeborg (2004). *Forsiktig glass*. Oslo: Cappelen.

Niemi, Mikael (2000). *Populärmusik från Vittula*. Stockholm: Norstedts. (på svensk)

Vaage, Lars Amund (2002). *Kunsten å gå*. Oslo: Oktober.

Ørstavik, Hanne (1999). *Like sant som jeg er virkelig*. Oslo: Oktober. (tilgjengelig som e-bok)

Studentene skal lese tre kompendier:

- Kompendium i folkedikting
- Novellekompendium
- Lyrikkompendium

LNOR10416 Språk, litteratur og didaktikk (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Leif Erik Vold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Norsk årsstudium og Norsk 2 (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har utvidet innsikt i hvordan gutter og jenter på ungdomstrinnet kan motiveres til lesing og videreutvikle leseforståelse og lesestrategier, både elever med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskaper om hva som kjennetegner språklig kommunikasjon i ulike medium
- har utvidede kunnskaper om muntlige og skriftlige sjangrer i moderne medium og innsikt i hvordan elever fra 5. til 10. trinn utvikler kunnskaper om disse og kan benytte dem i eget tekstarbeid

- har kunnskaper om ulike teoretiske perspektiver og retninger i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskaper om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teorier om sammensatte tekster
- har kunnskap om hva som skjer når en tekst blir overført fra et medium til et annet (adaptasjon)

Ferdigheter

Studenten

- kan sette i gang, veilede og vurdere muntlig og sammensatt tekstproduksjon hos elever på ungdomstrinnet og begrunne karakterene som blir satt
- kan lese, analysere, tolke og vurdere sammensatte tekster, se dem i et historisk perspektiv og sette dem inn i en større kulturell og offentlig sammenheng
- kan veilede elever i bruk av litteraturfaglig kildemateriale
- kan sammenlikne tekster skrevet for ungdom og voksne med hensyn til innhold, form og funksjon
- kan sette sentrale norske tekster og et utvalg samiske tekster (i oversettelse) inn i en historisk sammenheng og se dem i lys av nordisk og annen internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere norskfaget og egen praksis som norsklærer og begrunne vurderingene
- har innsikt i norskfaget ut fra forskning og fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut fra slike perspektiver på faget
- kan rettlede elever i arbeidet med tekster slik at de kan utvikle seg selv, skaffe seg kunnskap og forberede seg for aktiv deltaking i offentlige rom og samfunnet
- kan arbeide med språk og tekst i flerkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståelse
- kan se faget i et større dannelsesperspektiv og undervisninga som en del av opplæringa i et aktivt deltakerdemokrati

Innhold

Norsk 104 er konsentrert om fire fagområder

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur
- Sammensatte tekster
- Språk og tekst i ulike medium. Adaptasjon.

Det vil bli arbeidet både teoretisk og skoleretta med alle emnene, i samsvar med måla for læringsutbytte. De flerspråklige, samiske og flerkulturelle perspektivene vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med alle fagområdene.

Det vil også bli lagt vekt på at studentene skal utvikle egen kompetanse i både skriftlige og muntlige sjangrer.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som en sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessuten med høgskolebiblioteket om emner som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Arbeidsomfang

Forventet studieinnsats i emnet er beregnet til minst 20 timer pr uke inkludert undervisning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En skriftlig fagtekst om et oppgitt emne med tilknytning til svensk språk og litteratur. Omfang ca 4 sider.

Arbeidskravet må leveres innen oppgitt frist. For å kunne framstille seg til eksamen, må arbeidskravet være godkjent.

Eksamen

Emnet har to deleksamenar:

Deleksamen 1: Heimeeksamen over tre dagar av fagartikkeltypen med eit kritisk, reflekterande og analytisk innhold knytt til ein eller fleire av tekstane i studiet.

Deleksamen 2: Ein skoleeksamen på fire timar, der studenten blir prøvd i kunnskapsstoff frå pensumet.

Tillatne hjelpemiddel: ordbok/ordliste, både bokmål og nynorsk samt Kunnskapsløftet generell del og læreplanen for norsk.

Både eksamenane skal gjennomførast elektronisk.

Målforma på dei to deleksamenane er valfrie, men ein må vere på nynorsk og ein på bokmål. Ved vurdering tel dei to deleksamenane likt, og begge må vere bestått for å få karakter i emnet.

Det blir nytta bokstavkarakterane A - F. Vurderinga blir gjort av ein ekstern og ein intern sensor.

Ved ikkje bestått på ein av deleksamenane, kan kun den deleksamenen som ikkje er bestått tas på nytt.

Ny/utsatt eksamen blir gjennomført saman med ordinær eksamen neste studieår.

Evaluering av emnet

Fagansvarlig har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet (EVA3). Dette vil skje gjennom en sluttvurdering i form av et spørreskjema, som kan bli supplert med muntlige tilbakemeldinger fra studentene.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert i 10. juni 2016.

Skjønnlitteratur

Hele verk:

Islendingesaga: *Soga om Gisle Sursson* (*)

Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus* (*)

Bjørnstjerne Bjørnson: *Synnøve Solbakken* (*)

Henrik Ibsen: *Vildanden* (*)

Amalie Skram: *Lucie* (*)

Knut Hamsun: *Sult* (*)

August Strindberg: *Fröken Julie* (*) (NB: den originale svenske teksten)

Aksel Sandemose: *En flyktning krysser sitt spor* (*)

Johan Borgen: *Lillelord* (den første boka i trilogien) (*)

Tarjei Vesaas: *Is-slottet* (*)

Dag Solstad: *Genanse og verdighet* (*)

Per Olof Enquist: *Kapten Nemos bibliotek* (NB: den originale svenske teksten)

(Tekstene som er merket med asterisk (*) er tilgjengelige som gratis e-bøker)

I tillegg kommer kompendium fra seksjonen med dikt og noveller på dansk, norsk og svensk som vil være tilgjengelige før semesteret starter. Disse kompendiene legges ut digitalt.

Teori:

Anne-Kari Skardhamar: *Kunsten å lese skjønnlitteratur*

Per Thomas Andersen: *Norsk litteraturhistorie*

LNOR10217 Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk årsstudium og Norsk 1 (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Høgskolen i Østfold tar forbehold om endringer i emnebeskrivelsen før semesterstart.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har brei innsikt i korleis elevar på 5.-10. trinn kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har brei kunnskap om relevante teoriar om skriving og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skriving kan ha for elevars utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar
- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan analysere språket som system
- kan legge til rette for at elevar får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon og i variasjon i ordbruk og setningsoppbygging
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar
- kan vurdere relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring, skriftforming og grammatikk frå 5. til 10. trinn, både for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan kartlegge og vurdere lese- og skriveferdigheiter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

NOR102 er konsentrert om desse fagområda:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5.-10. trinn
- Språket som system
- Språknormering, bokmål og nynorsk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle tema, i samsvar med måla for læringsutbytte. Sentrale området som er integrert i emnet, er grunnleggande ferdigheiter, tilpassa opplæring, vurdering, fleirkulturelle perspektiv.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjantrar.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid, og lærestoffet skal bygge på anerkjent forskingsbasert kunnskap. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til læringsutbytta i emnet.

Digitale arbeidsmåtar i emnet er blant anna:

Innføring i akademisk bruk av Word (el. tilsv.) og referanseteknikk, opplæring i bruk av ordboksressursar og skrivehjelp på nett, grammatikkspel for barn og unge (t.d. GREI), samskrivingsverktøy til studentoppgåver.

Arbeidsomfang

I emnet må det reknast med totalt 400 timar arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet:

1. Individuelt skriftleg arbeidskrav (grammatikk/språket som system). Målform: bokmål
2. Individuelt skriftleg arbeidskrav (skriveopplæring/elevtetekstanalyse). Målform: nynorsk
3. Munnleg og/eller digitalt arbeidskrav i gruppe

Tilbakemelding på arbeidskrav kan dels vere frå faglærarar, dels frå andre studentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Sluttvurdering i emnet består av to deleksamenar:

Deleksamen 1. Individuell skriftleg skoleeksamen, 4 timar

Skriftlig skoleeksamen tel 40 % av total karakter.

Målform: bokmål

Denne deleksamenen vektlegg grammatikkdelen av emnet, altså læringsutbytta knytt til språket som system.

Tillatne hjelpemiddel: Ingen.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Deleksamen 2: Individuell heimeeksamen, tre dagar

Heimeeksamen tel 60 % av total karakter.

Målform: nynorsk

Denne deleksamenen vektlegg tema knytt til skrivedidaktikk og analyse av elevtekster.

Omfang: 3000 ord +/- 10%. Innholdsliste og litteraturliste kjem i tillegg.

Karakterregel: A-F.

Intern og ekstern sensor.

Kandidaten må ha greidd b e eksamenar for   få karakter i emnet.

Evaluering av emnet

Studentane får anledning til   delta i evaluering av emnet (EVA3). Resultata blir handsama av studieieiar og av fagl rarane som er knytt til emnet.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 20.12.2017.

Bøker:

Kulbrandstad, Lars A. og Kinn, Torodd (2016). *Språkets mønstre. Norsk språklære med øvingsoppgaver*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 17-56, 115-507) (433 sider)

Otnes, Hildegunn & Harald M. Iversen (2016). *Å lære å skrive. Tekstkompetanse i norskfagets skriveopplæring*. Oslo: Universitetsforlaget. (248 sider)

Artiklar og kapittel (i kompendium):

Aasen, Arne J. & Trygve Kvithyld (2012). Å skrive, det er å omskrive – funksjonell respons for å utvikle elevenes revisjonskompetanse. I *Bedre skole 1*. (s. 24-29) (6 sider) Henta frå: [http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre Skole/BS_nr_1_11/BS_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Kvithyld_Aasen.pdf](http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_nr_1_11/BS_1-12/UTD-BedreSkole-0112-WEB_Kvithyld_Aasen.pdf)

Andreassen, Rune & Benthe K. Jansson (2014). Lese- og skrivevansker. I Jansson, Benthe K. & Traavik, Hilde (red.), *Norsk boka 2. Norsk for grunnskolelæreutdanning 1-7*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 183-217) (35 sider)

Berge, Kjell Lars (2014). Å kunne uttrykke seg skriftlig. I Stray, Janicke Heldal & Wittek, Line (red.), *Pedagogikk – en grunnbok*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 488-502) (15 sider)

Dysthe, Olga & Frøydis Hertzberg (2009). Den nyttige tekstresponsen – hva sier nyere forskning? I Haugaløkken, Ove K. m., fl. (red.): *Tekstvurdering som didaktisk utfordring*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 35-43) (8 sider)

Evensen, Lars S. (2010). En gyldig vurdering av elevers skrivekompetanse? I Smidt, J., Folkvord, I. & Aasen, A. J. (red.), *Rammer for skrivning. Om skriveutvikling i skole og yrkesliv*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. (s. 13-31) (19 sider) Henta frå: <http://www.skrivesenteret.no/ressurser/en-gyldig-vurdering-av-elevers-skrivekompetanse/>

Hertzberg, Frøydis (2014). Grammatikk i skolen – klart for en omkamp? I *Bedre skole 2*. (s. 80-83) (4 sider) Henta frå: [http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre Skole/BS_2_2014/UTD-BedreSkole-0214-WEB_Hertzberg.pdf](http://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_2_2014/UTD-BedreSkole-0214-WEB_Hertzberg.pdf)

Hertzberg, Frøydis (2008). Grammatikk? I Nergård, Mette Elisabeth & Tonne, Ingebjørg (red.), *Språkdiraktikk for norsklærere*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 17-26) (10 sider)

Hertzberg, Frøydis (2008). Sjangerskriving i ungdomsskolen: Fortelling er ikke nok. I Bjar, Louise (red.), *Det er språket som bestemmer! Læring og språkutvikling i grunnskolen*. Bergen: Fagbokforlaget/LNU. (s. 223-241) (18 sider)

Hognestad, Jan K. (2013). Fonetikk og fonologi. I Traavik, Hilde & Jansson, Benthe K. (red.), *Norsk boka 1*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 97-114) (17 sider)

Jansson, Benthe K. (2013). Språknormering. I Traavik, Hilde & Jansson, Benthe K. (red.), *Norsk boka 1*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 247-259) (13 sider)

Løvland, Anne (2007). Kva kjenneteiknar ein samansett tekst? I *På mange måtar. Samansette tekstar i skolen*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (s. 20-40) (21 sider)

Matre, Synnøve og Nygård, Mari (2017). Språksyn og språkteoretiske tilnæringsmåter (kap. 2), I: Igland, Mari og Nygård, Mari (red.), *Norsk 5-10. Språkboka*, s. 23-38. Oslo: Universitetsforlaget (26 sider)

Skovholt, Karianne & Veum, Aslaug (2014). Teoriar om tekst og kommunikasjon. I: *Tekstanalyse. Ei innføring*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (s. 20-40) (21 sider)

Solheim, Randi & Matre, Synnøve (2014). Forventninger om skrivekompetanse. Perspektiver på skrivning, skriveopplæring og vurdering i «Normprosjektet». *Viden om Læsning*, s. 76-89 (13 sider)

Solheim, Randi, Ann S. Larsen & Anne C. Torvatn (2010). "Skrivekultur på mellomtrinnet – tre døme". I Smidt, Jon (red.), *Skriving i alle fag – innsyn og utspill*. Trondheim: Tapir akademiske forlag. (s. 39-65) (27 sider)

Traavik, Hilde (2009). Grunnleggende ferdigheter: Hvorfor er de så viktige? I Traavik m.fl. (red.), *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 18-31) (14 sider)

Læreplanen i norsk og andre relevante offentlige dokument:

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova):

<http://www.lovdatab.no/all/nl-19980717-061.html>

Forskrift til opplæringslova: <http://www.lovdatab.no/for/sf/kd/kd-20060623-0724.html>

Læreplan i norsk: <http://www.udir.no/kl06/NOR1-05/>

Utdanningsdirektoratet (2014): *Vurderingsrettleggingar og eksamensoppgåver*: <https://pgsf.udir.no/dokumentlager/EksamensOppgaver.aspx?proveType=EG>
(Passord til eksempeloppgåver vil bli gitt av forelesar.)

Eleveksamener

Eit utval eleveksamener vil bli delt ut på forelesingane

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:50:26

LNOR10311 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Åshild Søfteland

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Norsk årsstudium og Norsk 2 (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine

- har inngående kunnskap om norsk språkhistorie
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

Ferdigheiter

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæring på 5. - 10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan leggje til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for variert grannespråksundervisning

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunnngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskap og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 103 er konsentrert om desse fagområda:

- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Sidemålsdidaktikk
- Språkhistorie etter 1800
- Faghistorie
- Språkendring og talemålsvariasjon
- Språk i Norden

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle områda, i samsvar med måla for læringsutbytte.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Undervisninga bygger på oppdatert forskingsbasert kunnskap.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Studenten må rekne med utgifter til obligatorisk studietur.

Arbeidsomfang

Forventet studieinnsats i emnet er beregnet til minst 20 timer pr uke inkludert undervisning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema som det blir arbeidd med. Til saman er det tre arbeidskrav. For å kunne framstille seg til eksamen må desse vere gjennomført til rett tid og godkjent av faglærer:

1. To skriftlege arbeid skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida kan dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida kan dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg.
2. Munnleg eller praktisk retta arbeid
3. Studietur eller oppgåve knytt til dansk som nabospråk

Begge målformer skal vere representert i dei skriftlege arbeidskrava, kvar med om lag 50 % av tekstmengda.

Meir detaljert beskriving av desse arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten eitt av arbeidskrava sine (sjølvvalt). Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av det faglege innhaldet. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følger ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studenten har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema frå arbeidskrava eller pensumlitteraturen.

I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdighetene bli vurdert.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet (EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist endra 13. november 2015.

Bøker

Berggren, Harald, Kjartan Sørland & Vigdis Alver. (2012). *God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (kap. 1-11) (195 sider)

Hårstad, Stian. (2015). *Nabospråk og nabospråksundervisning*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (77 små sider)

Jansson, Benthe Kolberg & Synnøve Skjong (red.). (2011). *Norsk = nynorsk og bokmål. Ei grunnbok om nynorsk i skolen*. Oslo: Samlaget. (Kap. 1 og 5/8) (114 sider)

Matsson, Anna F. & Gisela Håkansson. (2011). *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Lund: Studentlitteratur. (124 små sider)

Mæhlum, Brit & Unn Røyneland. (2012). *Det norske dialektlandskapet. Innføring i studiet av dialekter*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (200 sider)

Mæhlum, Brit, Unn Røyneland, Gunnstein Akselberg & Helge Sandøy. (2008). *Språkmøte. Innføring i sosiolingvistik*. Oslo: Cappelen Damm akademisk. (kap. 1-3, 5-7 og 10) (122 sider)

Otnes, Hildegunn & Bente Aamotsbakken. (2006). *Tekst i tid og rom. Norsk språkhistorie*. Oslo: Samlaget. (279 sider); hele boka.

Artiklar og delkapittel

Engen, Thor Ola & Lars Anders Kulbrandstad. (2004). 'Minoritetsspråk i Norge' (Kap. 5 i boka *Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning.*) (37 sider)

Hårstad, Stian & Toril Opsahl. (2013). 'Multietnolektisk stil: utviklingstendenser i flerspråklige miljøer' (Kap. 4 i boka *Språk i byen. Utviklingslinjer i urbane språkmiljøer i Norge.*) (37 sider)

Hasund, Ingrid Kristine. (2006). *Ungdomsspråk*. Bergen: LNU/Fagbokforlaget. (kap. 1 'Introduksjon', kap. 5 'Slang' og kap. 7 'Småord') (50 sider)

Generell kompetanse

Gjeldande læreplan for grunnskolen (LK 06)
Opplæringslova og forskrift til opplæringslova